

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

A pártkörökből.

Budapest, decz. 22. A szabadelvű pártkörben tegnap este rendkívül sokan voltak, különösen vidéki főispánok és egyéb notabilitások.

Az ellenzéki képviselők nagyrésze vidékre utazott és így tegnap este a tünggetlenségi pártkörben csak kevesen voltak. Ott volt rövid ideig *Kossuth* Ferencz is és onnan a Nemzeti Kaszinóba ment, hogy *Andrássy* Gyula gróffal tanácskozzék.

Andrássy dolgozik.

Budapest, decz. 22. Ma már a képviselők túlnyomó nagy része szétoszlott a fővárosból, úgy hogy a politika majdnem teljesen szünetel. Csak az *Andrássy*-csoport tart értekezleteket. Állítólag a *házzsabayreviszió*n dolgoznak, amelynek alapján békés kibontakozás remélhető.

A béke utja.

Budapest, decz. 22. Egy előkelő kormánypárti képviselő kijelentette egy

ujsgátudósító előtt, hogy ha *Andrássy* Gyula gróf tárgyilagosa alapon, teljesen elfogulatlanul és részrehajlatlanul fog a közvetítés munkájába, akkor van remény arra, hogy a parlamenti béke létrejön. De *Andrássy*nak biztosítania kell a házzsabayrevisziót és a technikai obstrukció teljes kiküszöbölését és erre az egész ellenzékétől garanciát kell nyernie. Ez esetben *Tisza* István gróf miniszterelnök nem zárkóznék el a béke utjától.

Elhunyt író.

Budapest, decz. 22. *Fái* J. Béla, az ismert író és műfordító, hosszas betegség után a Szent Margit-kórházban meghalt.

Fái J. Béla 1853-ban született Nagyváradon. A középiskolát szülővárosában elvégezvén, a budapesti műegyetem s később a tudományegyetem jogi karának hallgatója volt. Behatóan foglalkozott a modern nyelvekkel, különösen az angol és francia nyelvvel s ezek iródműveiből sok regényt, elbeszélést és színművet (köztülbelül kétszáz kötetre valót) fordított. A Nemzeti Színházban az ő fordítása szerint adják *Augier*, *Sardou*, *Fénellet*, *Dumas*, *Ohnet* s néhány modern német és angol drámaíró több munkáját. A hirlapírói pályán 1873 óta működött s előbb az *Egyetértés*-nek, majd más lapoknak volt a munkatársa s részt-

vett a *Budapesti Napló* megalapításában is. Titkára volt hosszabb ideig a Magyar Színháznak, azután pedig a Népszínháznak. Néhány év előtt a fáradhatatlan munkássága férfit tüdőbaj támadta meg, amely most kioltotta életét.

Öngyilkos huszárfőhadnagy.

Szabadka, decz. 22. *Limonez* Károly huszárfőhadnagy tiszti revolverével föbelőtte magát és szörnyethalt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

A háboru.

Tokio, decz. 22. Ujabbán érkezett táviratok szerint Port-Arturnál a japánok kénytelenek voltak az elfoglalt *Iseán* erődöt feladni, mert az oroszok jelrobbanó aknáit igen nagy pusztítást okoztak a japán csapatokban.

Csifu, decz. 22. A *Lady Mitchell* nevű gőzös angol lobogó alatt, de norvég legénységgel, lövészekkel és dinamittal megrakodva, heves viharban eljutott Port-Arturba.

Köln, decz. 22. A *Kölnische Zeitung* szentpétervári tudósítójának intervjúját közli egy magasrangú orosz államférfiúval. Ennek állítása szerint az a feltevés, hogy a balti-tengeri hajóraj Port-Arturba igyek-

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Az arckép.

— Franciaából. —

... Ez az arckép az oka minden rossznak, bíró ur, — ha ugyan egyáltalán történt valami rossz. Mert részemről én nem ismerlek, csak egy határozott kötelességet: mindenki kövesse természetét impulzióit s ne törődjék a tettei következményeivel, miket egy felsőbb gondviselés rendez. — Én tudom azt is, hogy egy rosszindulatú orvos azt állítja, mintha én nem volnék eszemnek teljes birtokában! Ez nagy tévedés, mert én nagyon helyesen okoskodom s logikusan cselekszem. — Beismerem, hogy a természetem különbözik egy kissé a többi emberektől és éppen ez tévesztette meg a tudós orvost, aki rólam oly diagnózist állapított meg, ami ellen én erősen tiltakozom. — Ez arckép nélkül én ma nem állnék ön előtt, bíró ur s ha majd mindent elmondtam, be fogja látni, hogy igazam van.

Nem voltam egészen fiatal, mikor pár év előtt megházasodtam. Hozzám képest Laura gyerek volt — alig tizenhét éves. — Bíró ur csodálkozni fog, ha azt mondom, hogy nem

szerelemből vettem el. Kínzott az egyedüllét — vágytam valaki után, aki szórakoztat és elvettem, mert szegény volt, én pedig gazdag — gondolva, hogy a jólét fogja hozzám kötni, elvettem, mert szépségében jól esett gyönyörködnöm, — mert ő egészséges, erős volt, míg én gyöngy és beteges s azt hittem, hogy a Laura életereje lassankint átszáll belém! És nem csalódtam. Házaságom után már frissebb vér keringett ereimben, melankóliám eltűnt, az egész világot szebb színben láttam s gyakran rajtakaptam magam, hogy dudolom azokat a kedves dalokat, amelyekkel a Laura csengő hangja töltötte be a házat.

Különben egyáltalán nem éltünk zárdai életet. Én nem vagyok fősvény s szívesen láttam a Laura rokonait, ha kellemes emberek voltak s nem zavarták meg lelki és testi egészségem egyensúlyát. Így ismerkedtünk meg a szomszédunkkal, egy fiatal festővel, akiről a hír minden jót beszélt. Nagytehetségű, nagyjövőjű művész, de akit gyötör a jelen. Hitelezőivel folytatott veszekedései áthangzottak hozzánk és Laura tanácsolta, hogy segítsünk rajta. Egy arckép, a Laura arcképe kedves emlék maradna nekünk és nagy segedelem a művésznék. Én megcsodáltam a feleségem jó szívét és beleegyeztem.

A festő állandó vendégünk lett. Asztalun-

kon folyton ott volt a terítke s magam is mihamar kiléptem zárkózottságomból és egyszerűen «Józsefnek» neveztem, amit Laura is eltanult tőlem.

Be kell vallanom, hogy József jelenléte egészen felvidította lakásunkat és mikor csengő hangján elkezdett beszélni, a kis kanáriks hangos trillákban törtek ki s heves mozdulataitól megriadva, a szundikáló cicza kiszaladt.

— Micsoda páratlan modell az ön felesége! — szavalta lelkesedve.

Aztán széjjelszedte a feleségem bájait, szépségeit, miket én nem ismertem. Engem bizonyos büszkeség érzete árasztott el, hogy ily szépséget választottam magamnak, Laura ellenben összeszidta a piktort.

A festés nagyon soká húzódott, de végre elkészült. Méltó volt a legszebb keretre. Akkor a feleségem azt óhajtotta, hogy a képnek párja is legyen, és pedig az én megfestendő arcképem. Beleegyeztem. József nem lelkesedett az új modellen annyira, mint az előbbin, de azért kedvvel fogott a munkához. Azt mondta, hogy igen karakterisztikus fejem van. Az ülések alatt sajátságos érzés fogott el: úgy tetszett, mintha a festő mereven rámfüggesztett szemének sugara az életemet szivná ki, hogy a vászonra tegye. Mikor elkészült, sajátságos mosolylyal mutatta a képet:

Karácsonyi és újévi ajándéknak!

Alkalmos mosó blousok egy koronától kezdve. ★ Egyszínű selyem blousok 8 koronától kezdve árusíttatnak.

SCHWARZ & GERŐ cégénél.

Ugyanott kaphatók a legszebb és legraktikusabb ajándékok urak és hölgyek számára.

Leszállított árak.

szik, tökéletesen téves. A hajórajnak *Vladivosztkba* kell mennie, a honnan a második hajórajjal, a mely májusban fog a szélső Keletre érkezni, két oldalról fogja megindítani az offenzívát. Igaz ugyan, hogy a hajóraj előtt haladó szenes hajókat az a veszedelem fenyegeti, hogy a japánok kezébe esnek. *Kuropatkin* tábornok februárban ismét erélyesen megkezdte az offenzívát. Az irányadó orosz körök megmásíthatatlanul el vannak szánva, hogy a háborút bármily áldozatok árán is a japánok teljes leveréséig folytatják.

Szent-Pétervár, decz. 22. A *Novoje Vremja* szerint a balti-tengeri hajóraj, ha megtartja jelenlegi menetességét, január végén Saigonig juthat el.

London, decz. 22. A *Daily Mail*-nek jelentik *Sanghájból* tegnapi kelettel: Hiteles forrásból eredő hírek szerint egy csatahajókból és pánczélos czirkálókból álló hatalmas japán hajóraj, melyet tizenöt szénnel megrakott hajó és számos torpedónaszád kísér, ma déli irányban evezett itt el, hogy a balti-tengeri orosz hajóraj elébe menjen.

Oroszország újjászervezi hajóhadát.

Róma, decz. 22. Egy orosz katonai bizottság, mely az olasz hajógyárakat tanulmányozta, állítólag úgy nyilatkozott, hogy az orosz kormány elhatározta a hajóhad újjászervezését, melyet egyelőre 30 pánczélos és czirkálóhajó és körülbelül 200 torpedónaszád építésével kezdenének meg. A hajók építésével részben olaszországi hajógyárakat fognak megbízni. Olaszország ezáltal nem sértené meg a semlegességet, minthogy a hajók átadása csak a háború befejezése után történne.

— Nézze jól meg, ez az arczkép jobban hasonlít önhöz, mint maga is gyanítaná. Tettem belé önből valamit, amit eddig nem sejtett magában.

Figyelemmel néztem a képet. Ugy tetszett, hogy az ajkak körül egy gonosz torzvonás lebeg, amit eddig sohasem tapasztaltam magamon. A szempillák alól ravasz mosoly szivárogt elő. A széles homlok kopaszabb lett a valódinál s a halántékok körül borzasan álltak fel a szürkülő fürtök.

— Hm! Igaza van, én nem ilyenek ismerem magamat.

Laura elkaczagta magát:

— Ugyan eredj, hiszen József csak boldozdik!

De én tudtam, hogy nem! A képet bevittem a könyvtárba s kezdtem tanulmányozni. És lassankint tisztán láttam, József csakugyan azt festette belőlem a vászonra, amit eddig nem ismertem: a lelkem színét, tökéletes rajzát. A művész tudományos ereje behatolt az én egész rejtett lényembe és lerántotta a fátyolt oly titkolt ösztöneimről, miket nem sejtettem, mintha csak az X-sugarakkal dolgozott volna. Amit azon a képen láttam, egyáltalán nem volt reám nézve hízogó. De hát már mondtam előbb, hogy nekem meggyőződésem, hogy engedelmeskednünk kell a természetünknek, ezzel tartozunk a gondviselésnek. Bővebben is kifejtetem teoriámat, de tudom, hogy ön türelmetlenül várja a végét.

Tehát ez arczkép által nyertem tiszta tudatot saját egyéniségemről, és ez magyarázta meg nekem, hogy tennem, cselekednem kell haladék nélkül! — Aha, ez az a pont, ami a bíró urat érdekli! Türelem, rögtön kimagyarázom magamat.

Egy reggel névtelen levelet kaptam: József nem mindig József — gyakran enged

Ítélet az élesdi vérengzés ügyében.

Nagyvárad, decz. 22. Az ország-szerte feltűnést keltett élesdi vérengzés ügyében a büntető törvényszék kihirdette az ítéletet. A *huszonkét vádlott* közül *Silberstein* Dezsőt, mint felbujtót, *négy évi, Papp* Flóriánt *három évi, Mihálka* Józsefet *két évi, Guró* Demetert *harmadfél évi fegyházra* ítélték, egyet pedig fölmentettek. A többi *tizenhét vádlott 6—12 hónapi börtönbüntetést* kapott.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungári-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **Holger Drachman Fiumében.** *Holger Drachman*, a kitűnő dán író, tegnap Budapestről feleségével együtt városunkba érkezett és az Európa szállóban vett lakást. Tegnap és ma a város látnivalóit tekintette meg és valószínűleg holnap utazik el innen Rómába.

— **A városi állandó bizottság** pénteken, e hó 23-án délután 6 órakor ülést tart a következő napirenddel: *Nyilvános ülés:* Az előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, indítványok, interpellációk. Indítvány póthitel iránt a IV. tétel 9. pontjára. A városi adó és illetékkiszabási hivatal előterjeszti a számadást a vízdíjakról, a községi pótdáról és az 1903-dik évi végrehajtási költségekről. Indítvány póthitel iránt az I. tétel 7. pontjára. — *Zárt ülés:* Határozat a városi vízvezeték és a városi színház számára szükséges szén és kenőszerek szállítására tett ajánlatok ügyében. Határozat az alközségek

a madame Laura Putifárné epedésének. Ez ostoba, ügyetlen levél, de mihelyt rávettem a szememet az arczképre, az is tisztán ismételte: Megcsaltak, megcsaltak, megcsaltak!

Sokáig néztem a festményre s mikor szemem a kép alján vöröslő aláírásra esett, megfenyegettem:

— Te magad irtad alá halálos ítéletedet!

Mert most már megmondhatom önnek, hogy mit olvastam ki a József prófétaihletségű ecsetje által festett képmásom szeméből. Nézze, oda van írva olvashatóan, hogy: én gyilkos leszek.

A kép elkészülte óta kutattam, kerestem lázas, rémekkel telt éjeken keresztül, ki legyen az áldozatom? Az a levél megmondta. Aztán ismételttem magamban azokat, amik kényszerítettek a gyilkosságra: a hálátlansággal fizetett jótékonyosság, a megsértett vendégszeretet és az okozott kár! Igen, a kár! Mert én nem a becsületemet akarom megboszulni — ahhoz Laurának nincs köze. De Laura az én tulajdonom volt, s a csábító vele együtt meglöpt a egészségemet — hiszen mondtam, hogy a Laura életerejé, üde ifjúsága megifjított, új erőt öntött ereimbe s én őt egyedül magamnak akartam megtartani. Következésképpen, nem lévén se féltékeny, se szerelmes, nem vehettem ki Laurát! Ellenkezőleg, vissza akartam hódítani — meggyilkolom tehát a kedvesét. Mikor a könyvtárból kimentem, tisztán láttam, mily helybenhagyóan nevet rám az arczkép.

Íme, ez volt az indító oka annak a cselekménynek, amit ön »bűnnek« s a mit az orvos »egy örült beszámíthatatlan rémtettének« keresztel.

Én egyszerűen természetem impulzióját követtem, amit e szerencsétlen arczkép fedezett fel előttem.

utczáinak karbantartására tett ajánlatok ügyében. A községi szolgálatra szükséges kocsi és szekerek szállításának odaitélése. A vízvezeték új centrifugális szivattyuja számára szükséges villamos motor szállításának odaitélése.

— **A Carpathia elindulása.** A *Carpathia* Cunard-gőzös ma pont délben indult el 1716 utassal amerikai útjára. Az utasok között volt 1357 férfi, 245 nő, 92 gyermek és 22 csecsemő. A kivándorlók kalapjukat és kendőiket lengetve bucsuztak el hazájuktól és a hajó indulását néző nagy közönségtől. Az elindulás gyönyörű, napfényes időben történt. A *Carpathia* körülbelül január hó 17-én érkezik New-Yorkba.

— **A horvát csendőrség új parancsnoka.** A király pobjeniki *Bedeckovic* Károly ezredesnek, a m. kir. horvát-szlavon csendőrpáncsnokság parancsnokának saját kérelmére nyugdíjállományba való helyezését elrendelte és helyébe parancsnoknak *Quinz* Károly őrnagyot, a m. kir. horvát-szlavon csendőrpáncsnokság parancsnok-helyettesét nevezte ki.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap jelentése szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Oravecz* Károly fiumei állami polgári iskolai segédtanítót a X. fizetési osztályba rendes tanítónak nevezte ki.

— **Hajók forgalma.** Kikötőnkbe a mai nap folyamán a következő hajók érkeztek: A *Duna* Adria-gőzös Cardiffból; az *Ida* gőzhajó La-Platából 3001 tonna tengerivel és a *Goanini* angol gőzös, amely itt 5000 tonna cukrot fog Kalkutta számára felvenni.

— **Jótékony adomány.** *Ossoinack* András nagykereskedő tegnap a Szeplőtelen Szűzről nevezett intézet igazgatójának 200 koronát adott át atyjának, *Ossoinack* Lajos lo-vagnak emlékére.

— **Beleugrott a tengerbe.** Ma déli előtt érkezett ide vissza Cardiffból a *Duna* Adria-gőzös. A hajó kapitánya a révhatóság-nál jelentést tett, hogy *Gravisi* Domenico, capodistriai illetőségű 57 éves egyén, kit a cardiffi osztrák-magyar konzulátus mint vagyontalant haza küldött, Algir előtt a tengerbe ugrott és nyomtalanul eltűnt a habokban. A hajó öt óra hosszat kereste az eltűntet, de nyomára nem akadtak. *Gravisi* zilált anyagi és családi viszonyai kergették a halálba.

— **Karácsonyfa-ünnep.** A gyermekmenedékhelyben ma délelőtt 1/2, 11-kor tartották meg a karácsonyfaünnepet. Az ünnepen résztvettek *Vio* Ferencz dr. polgármester, az intézet igazgatósága, az intézet jöltévői, *Spazzi* Adél, az intézet igazgatónöje és tanítónői és körülbelül 200 fiú és leánygyermek. Az ünnepen az igazgatóság 200 koronát osztott szét 40 szűkölködő család között. Az igazgatósághoz a közönség köréből is érkeztek ajándékok.

— **A második halott.** Az orehoviczai spódiumgyárban tegnap történt robbanás áldozatai közül, akiket a fiumei városi kórházban ápolnak, ma délelőtt a súlyosan összeégett *Grohovec* Rafael meghalt. A katasztrófának tehát most már két halottja van. Még négy sebesült van a kórházban, akik közül *Fung* Jakabnak és *Fucsiak* Jakabnak az állapota igen veszedelmes.

— **Árlejtések.** Január 16-dikán délben fogják megtartani a városházán *Dardi* ülnök hivatalos helyiségében a nyilvános árlejtést a cosalai katolikus és izraelita temető közt emelendő válaszfal építésére és egy kovácsolt vasból való kerítés szállítására. Az előirányzott összeg 3536 korona. — A városi szegények-házában e hó 28-dikán tartják meg a nyilvános árlejtést az 1905-dik év folyamán szükséges hus és tej szállítására.

— **Tengeri kirándulások elmaradása.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság közhírré teszi, hogy a vasárnapra, a hó 25-dikére eső karácsonyi ünnep miatt a szokásos kirándulás Fiuméből Pólába elmarad, szintugy elmaradnak a kirándulások Ikába és Lovranába, úgy hogy vasárnap este Lovranából és Ikából nem fog hajó indulni Fiuméba.

— **Fiume hajóforgalma novemberben.** Az elmúlt november hónapban az itteni kikötőben összesen 85 hosszujáratu gőzhajó fordult meg, amelyek közt volt: 19 Adriahajó, 21 Lloyd-hajó, 10 egyéb osztrák gőzhajó, 16 angol, 13 olasz, 5 német és 1 spanyol hajó. Megemlítendő a kiviteli forgalomban 9690 láda petróleum 330 tonna súlyban, az itteni finomítóból több olasz kikötőbe, továbbá 3700 tonna kőolaj a pozsonyi finomítóból Spanyolországba. Ez a két szállítmány a külföldön való terfoglalásról tesz bizonyosságot, ami az osztrák, amerikai és orosz verseny mellett új jelenség. Rendeltetésénél fogva érdekes kiviteli cikk volt még 120 ló Bombayba. Ami a múlt havi beviteli hajóforgalmat illeti, domináló pontot foglal el a Laplatából 11 gőzessel érkezett mintegy 52,500 tonna tengeri, melyből a múlt hó végén a fiumei raktárakban maradt még mintegy 20,000 tonna, míg november hó folyamán a déli vasut állomásaira 8000 tonna, m. kir. államvasuti állomásokra 20,000 tonna, a többi pedig a dalmát és az isztriai partvidékre került. Érkezett azonkívül Oroszországból 160 tonna árpa, Romániából pedig 1870 tonna buza. Előreláthatólag a folyó év végéig még 15—20, gabonával, illetőleg tengerivel rakott gőzhajónak érkezése várható, nagyobb részt Amerikából. Keletindióból 650 tonna juta érkezett a lajtajfalvi fonógyár részére Afrikából pedig 600 tonna nyers foszfát föld műtrágyagyárak számára.

— **Amerikai huszkoronások.** A ságrábi rendőrség — mint onnan jelentik — pénzhamisító bandának jött nyomára, mely huszkoronás bankjegyeket hozott az Amerikából és azokat Alsó-Krajnában forgalomba hozta. A napokban Zágrábban letartóztattak egy Zsugics nevű embert, aki egy hamis tízzel akart fizetni. Rájöttek arra, hogy Zsugics és társai a hamis pénzt Kokovics Ivántól kapják Clevelandból. Kokovicsot pénzhamisításért már megbüntették. Kivándorolt Amerikába és ott folytatta mesterségét. Clevelandban letartóztatták. Hamisításai jók és csak a «szám» szó hibás ékezéséről ismerték fel a hamisítást.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Az Unio vegyészeti gyárban ma munka közben Mulacz Mátvás 34 éves munkás tíz méter magasságról lezuhant és bal alkarpját eltörte, arczán pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt munkást a városi kórházba vitték, ahol Keszthelyi dr. osztályán ápolják.

— **Kivándorlók figyelmébe.** A fiumei rendőrséghez hivatalos körirat érkezett, mely az Ecuador délamerikai köztársaságban fennálló közigazdasági és pénzügyi helyzetet nem a legjobb színben festi és nem tanácsolja az oda való kivándorlást. Egy délamerikai társaság ugyanis munkásokat toboroz az ottani aranybányákban való munkára. A körirat figyelmeztet, hogy az élelmiszerek igen drágák, a munka bizonytalan és hogy már sok magyar állampolgár a legnagyobb nyomorúságban tért onnan vissza, minthogy ott sem konzulátusi képviselőtünk, sem a magyar államnak valamely megbízottja nincs, aki segélyére lehetne azoknak, akiknek erre szükségük van.

— **Magyar kivándorlók fosztogatói New-Yorkban.** Megirtuk már, hogy a new-yorki rendőrség letartóztatott egy magyar fertálybeli «bankárt» Adler Oszkár személyében. Adler már a letartóztatásakor öngyilkossági kísérletet követett el s miután ez nem sikerült, a rendőrség, ezellában felakasztotta magát, de idejekorán észrevették és levágták. A vizsgálat mind több és több csalásra és sikerkasztásra jön rá, úgy hogy a hiányzó összeg most már az 50.000 dollár körül jár. Deczember 7-én letartóztatták Adler testvérét, Róbertet is, aki állítólag részes a szegény magyar

kivándorlók kárára elkövetett csalásokban. Érdekes, hogy Adler Oszkár egyszerűen tagad és azt mondja, hogy a telei mit sem tudnak ellene bizonyítani, legfeljebb 500—600 dollár hiányt. Tagadását persze arra alapítja, hogy olyan nyugtákat adott a nagyobbára olvasni sem tudó embereknek, amelyek mit sem érnek. A két testvért egy Hunfalvy nevű magyar ügyvéd védi, aki szenzációs leleplezéseket helyezett kilátásba, ha Adlerékat nem eresztik szabadon, de eddig a leleplezés és a szabadonbocsátás is késik.

— **Elgázolt tanuló.** A hét éves Jovanovics Antal tanulót, a ki Szusákon lakik, tegnap délután 4 óra tájban hazafelé menet a szusáki obeliszknél a 20-as számú bérkocsi elgázolta. A kocsi minden erőlködése hiábavaló volt, nem tudta a lovakat megfékezni. Az első segélyt Bacsis János dr. nyújtotta a fiúnak, a ki jobb lábán horzsolást és valószínűleg lábtörést is szenvedett. A fiut azután kocsiban a fiumei városi kórházba szállították.

Nyilt-tér*)

Engelsrath J. ékszerész tisztelettel kéri nagyrabecsült vevőit, hogy esetleges karácsonyi bevásárlásaikat péntek, f. hó 23-ának este 5 órájáig, vagy szombaton f. hó 24-én este 5 órán tul eszközözlék, mivel az üzlet — mint minden héten — péntek este 5 órától szombat este 5 óráig zárva marad.

*) E rovat alatt közöltteket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az Osztrák Lloyd keletázsiai vonalai.** A Pesti Napló írja: A magyar kormány tudvalevően megújította az Osztrák Lloyd tengerhajózási társasággal a fiumei keletázsiai hajójáratokra vonatkozó szerződést. A magyar kivitel az utóbbi években különösen a keletázsiai czukorszállítmányok révén erősen fellendült, úgy hogy a magyar czukorgyárosok egy önálló magyar hajózási vállalatot akartak létesíteni, melyre az Osztrák Lloyd szemérmelen tarifapolitikája miatt még most is égető szükség van. Csakhogy e terv kivitele sok nehézségbe ütközött, sőt még a kormánynál sem talált helyeslésre, daczára a rendelkezésre álló nagy tőkének és a nagy czukorszállítmányoknak. Czukunkat tehát még mindig idegen vállalatok hajóival szállítjuk el, éppen úgy, mint juta-, pamut- és rizsbehozatalunkat is leginkább angol, olasz és osztrák hajók közvetítik. Az idegen lobogó alatt járó gőzösök terfoglalása keletázsiai külforgalmunkban tehát igazolja, hogy szükség van egy magyar hajózási vállalatra, mely keletázsiai forgalmunkat bonyolítaná le. Az Osztrák Lloyd nemrég triest—kobei vonalát is megrovidította és e vonal hajóit csak Bombay-ig járattja. Az Osztrák Lloyd 1905-ben négy rendes hajóvonalat fog Triesztből Keletázsiaiba fentartani, melyek közül három Fiumét is fogja érinteni és a gőzösök addig maradnak Fiumében, amennyi időt a hozott áruk kirakása, illetőleg az elszállítandó küldemények behajózása igénybe vesz. Az osztrák Lloydnak ezt a szíveséget természetesen drágán fizetjük meg, hogy ennek fejében aztán magas tarifával ártsen a magyar kiviteli kereskedelemnek és a magyar kikötőknek. Ez a vállalat egy érdekét ismer, szolgálja is hűségesen és ez: a magyar kikötő gyengítése Trieszt javára.

— **Gyarmati társaság Triesztben.** Triesztből jelentik: Több itteni tőkepenzes egyesült a svájci bankgyesülettel és az Unionbank triestzi fiókjával abból a célból, hogy Società Anonima Coloniale di Trieste (Trieszti Gyarmati Részvénytársaság) czim alatt hárommillió korona kezdő tőkével osztrák részvénytársaságot alapítson. Az alapítókét 5 millióra fogják felemelni. A társaságnak az a rendeltetése, hogy azt a nagymennyiségű behozatalt, amelyet eddig kizárólag angol vállalatok és azoknak közve-

titői végeztek, a társaság Trieszten át teljesítse. A részvénytársaság első sorban belföldi termékeknek a tengerentuli országokba való kivitelére fogja magát szentelni és a Società Coloniale Italiana-val lép majd összeköttetésbe, hogy Afrika és a távol Kelet különféle kereskedelmi központjaival is összeköttetésbe jusson, mint-hogy szerződészerűleg a Società Coloniale Italiana társaságnak massauai, mombassai, adeni, zanzibári, bombay-i, kalkuttai és sanghai-i fiókjai egyszersmind a Trieszti Gyarmattársaság ügynökségeiként fognak szerepelni, amelyeknek azután ismét Ragoonban, Moulmainban, Basseinben, Akiabban és Singaporeban alügynökeik lesznek.

— **Argentini korpá behozatala.** A hazai takarmánykereskedők, a kik a nagy megrendeléseknek nem tudnak megfelelni, elhatározták, hogy külföldön szerzik be takarmányszükségletüket. Minthogy azonban majdnem minden európai államban kiviteli tilalom áll fenn takarmányra, a magyar kereskedők nagymennyiségű argentinai korpát rendeltek meg, melyet január hóban Fiumén át fognak behozni.

— **Az olasz és görög bor beözönlése.** Most jelent meg az első megbízható kimutatás arról, hogy október 15-étől, vagyis az olasz kereskedelmi provizorium érvényessége napjától, házassítás czéljára mennyi idegen bort hoztak be Magyarországra és Ausztria területére. A bécsi fővámhivatalnál eddig 20549 métermázsa idegen bort jelentettek be, amely mennyiségből deczember első hetére 10.814 métermázsa esik. E borok között 444 métermázsa görög bor is van, amely már át is esett a házassító borok számára előírt vámkezelésen. A budapesti fővámhivatalnál bejelentett olasz és görög borok összes mennyisége 10.477 métermázsa, ebből csak 3820 métermázsa olasz és 6627 métermázsa görög bor. Az év végéig szakértők szerint körülbelül 30.000 métermázsa görög bort fognak házassítás czéljaira a közös vámterületre behozni. A bécsi fővámhivatalnál a bejelentett 20.429 métermázsa összes mennyiségből eddig még csak 12,836 métermázsa esett át a vámkezelésen.

— **A magyar vasuti hálózat.** Hivatalos adatok szerint a magyar vasutak építési hossza 1903. végén 17.710,1 kilométer volt. Ebből a hálózatból elsőrendű vasut 8.084,9 kilométer, másodrendű 9.008,2 kilométer és harmadrendű 617,0 kilométer. Százalékokban kifejezve elsőrendű 45,65 százalék, másodrendű 50,87 százalék és harmadrendű 3,48 százalék.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Deák szálloda. Schwarz Jenő, Szabó R., Berger Armin, Gonda Béla, Schwitzer Lipót, Pauncz Alfréd Budapest. — Zdvorák Ferencz Spalato. — Jürgensen R. dr. Prága. — Müller Emil Zürich. — Bozóky Dezső dr. Póla. — Frankl Bertalan Bécs. — Pfeiffer István, Kovács László Zenta. — Kastner Adolf Zágráb. — Taya Antal Barcelona. — Reinisch I. Grác. — Purschka Alfréd Trieszt. — Lakos Vilmos és neje Szeged.

Lloyd szálloda. Deutsch Lipót, Radwaner J. L. Budapest. — Graff Albert Bécs. — Rohm Frigyes Windiachgrätz.

De la Ville szálloda. Wiener Náthán Budapest. — Török Bódog Trieszt. — Bayer Ferencz Laibach. — Bondy Sándor Prága. — Bruckstein Izrael Bustyaháza. — Landmann Ulrik Odessza.

Hungária szálloda. Mulisik Lipót Bécs. — Anspat Leó Zágráb. — Jersoredó Simon Sosombrene. — Slappa Ferencz Budapest. — Budravics József Spalato.

Quarnero szálloda. Munrath Károly dr. Budapest. — Eisler Károly Grác. — König N. Trieszt. — Marcheselli Vilmos Görz. — Puc Fáni Arbe. — Spinner Miksa Budapest.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Tőzsdei árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Záratok.)

1904.

d e c e m b e r

22 23

Budapest. Aranyjár.		
4%	K.	118.75
Koronajár. 4%	"	98.05
" 3 1/2	"	88.80
Magyar földteherment.		
4%	"	98.—
Horv. Szlavon	"	98.50
Tisza-szab.	"	163.50
Osztrák papírajár.	"	99.75
" ezüst	"	100.—
" arany	"	120.—
" korona	"	100.—
Osztrák-magyar bank	"	1635.—
Magyar hitelbank	"	803.—
Osztrák hitelbank	"	674.25
Osztrák-magyar vasut	"	649.—
100 márka	"	117.55
London vista	"	239.45
Páris	"	95.20
20 frankos arany	"	19.04
100 lira (olasz)	"	95.22 1/2
20 márka	"	23.50
Bécs. Magyar hitelr. K.		
803.—	802.—	
Osztrák hitelr.	"	674.25
Rimamurányi	"	516.—
Union-bank	"	557.25
Magyar államvasut	"	648.75
648.50		
Leszám. bank	"	462.—
Jelzálogbank	"	524.75
Adria	"	445.—
Länderbank	"	447.70
Lloyd	"	722.—
Török sorsjegy	"	131.10
Berlin. Osztrák hitelr.	"	212.—
211.90		
Budapesti árutőzsde.		
Buza április	"	10.16
10.19		
" október	"	8.81
8.83		
Rozs	"	—
" április	"	7.94
7.95		
Zab	"	—
" április	"	7.22
7.22		
Kukoricza október	"	—
" május	"	7.94
7.65		
Zsir	"	64.50
64.50		
Szalonna	"	55.—
55.—		
Newyorki gabonátőzsde.		
(Sürgönyjegyzés).		
Buza loco	Cent.	118 1/3
december	"	118 1/3
május	"	113 1/3
Tengeri	Cent.	56
december	"	51 3/4
május	"	—
Fuwardij Liverpoolba pence		2 1/8

Newyorki gabonátőzsde.

(Sürgönyjegyzés).

Buza loco	Cent.	118 1/3	—
december	"	118 1/3	—
május	"	113 1/3	—
Tengeri	Cent.	56	—
december	"	51 3/4	—
május	"	—	—
Fuwardij Liverpoolba pence		2 1/8	

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet

Orvosi tekintélyek által ajánlott

Dupla-Malátasör

Szent-István védjeggyel

a Kőbányai Polgári Serfőzde

kiváló minőségű gyártmánya friss töltésben kapható:

Moravec Károlynál, Corso — Stockel Giovanni, Via Alessandrina — Schittar Giovanni, Piazza Zichy és Tones Valentinnál, Corso — G. Salamon, Corso.

Karácsonyi ajándékok.

Vászonosztály.

Asztalterítők és asztalkendők.

Kávés asztalterítők és asztalkendők (6 és 12 személy részére).

Törülközők.

Vásznak fehérneműk és lepedők készítésére.

Zsebkendők és kanavász a legelső gyárakból.

NAGY VÁLASZTÉK. Közismert olcsó árak, melyek minden versenyt kizárnak.

WEISS M.

FIUME CORSO II. — TRIEST CORSO 9.

A legmodernebb kézműárak, úgy mint férfi- és női ruhaszövetek, fehérneműk, gyapotárak, selyem, bársony, kész fehérnemű, nyakkendők, szalagok, csipkék és fejdíszek eladása.

Szabott árak!

Reform a fűtés terén!

Brikett (Koczkaszén.)

100 drb finom angol szénből sajtolt brikett, házhoz szállítva kor. 1.50.

Kő- és pormentes. A darabszám első pillantásra konstatalható, tehát a vevő megrövidítése a mennyiségnél kizárva.

Megrendeléseket elfogad: Rubel M., Corsia Deák; Miletić R., Mercato Coperto és Kralj A., Sušak.

Telefon szám 443.

Első Fiumei Brikett-gyár

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a

Budapesti KOVALD PÉTER és FIA, cs. és kir. szabadalmazott kelme- és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyáranak képviselőjét az itteni piacon átvettém.

Egyszerű selyem ruha		Kor.		-tól -ig		Női tavaszi kabát vagy gallér		Kor.		-tól -ig		Flanell takaró		Kor.		-tól -ig	
5	8	2	8	2	8	2	8	2	8	2	8	2	8	2	8	2	8
8	12	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5
12	30	6	12	6	12	6	12	6	12	6	12	6	12	6	12	6	12
160	240	5	6	5	6	5	6	5	6	5	6	5	6	5	6	5	6
240	4	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5
5	7	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5
6	10	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8
160	240	1	160	1	160	1	160	1	160	1	160	1	160	1	160	1	160
2	3	60	80	60	80	60	80	60	80	60	80	60	80	60	80	60	80
3	6	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
4	8	50	120	50	120	50	120	50	120	50	120	50	120	50	120	50	120
360	5	120	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	3
5	8	20	40	20	40	20	40	20	40	20	40	20	40	20	40	20	40
8	10	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5
		3	8	3	8	3	8	3	8	3	8	3	8	3	8	3	8

Amidőn ezen újabb vállalkozásomat a. n. é. közönség figyelmébe ajánlom, számos megbízását kérem és vagyok kiváló tisztelettel

WALDMAN N. Via Ponte 1.

Chincaglierie „IRIS“

Piazza Elisabetta 2. sz.
Moretti-, japán-
és kagyló áruk.

Nagy választék bőr ezüst és
dizsmü árukban.

Olcsó szabott áruk.

Port Artur még csak egy pár hé-
tig tarthatja magát, a
Karácsonyi vásár is csak rövid
ideig tart az

Adamich-téren levő

ROSENTHAL-féle
„Magyar Bazarban“ a hol
minden
féle játéktárgyak, pipere cikkek
nagy választékban és

legolesőbb árban kaphatók. — 10
drb. képes vagy u. é.
levelező-lap 20 krajczár.

100 drb. képes-lap 30 krajczár.

Hazai ipar
Legolesőbb bevásárlási forrás.

Alapított 1831.

HIRSCH JAKAB

Polgári- és egyenruha-szabó
BUDAPEST és **TURN-SEVERIN**
V., Dorottya-utca II. I. em. Romania.

Az I. es. k. szab. Dunagőzhajózási társaság
A magyar folyam- és tengerhajózási r. t.
A magyar királyi Államvasutak és a
Román államvasutak egyenruha szállítója,
Meghívás esetén megrendelés, mérték- és
próba-vétel végett megbizottját a cég
saját költségén Fiuméba küldi.

Hirdetések
felvételnek a kiadóhivatalban.

Karácsonyi ajándékok.

Szönyeg- és függönyosztály.

Futószönyegek különféle minőségben méterenkint 25 kraj-
czártól — 3.50 forintig.

Kész szönyegek termek, hálószobák és ebédlők részére 4.75
forinttól — 145 frtig.

Csipke- és vászonfüggönyök páronként 1.10 frttól — 35 frtig.

Ágy elé való állatbőr szönyegek 1.75 frttól — 12.50 frtig.

Ágy- és asztalgarnitúrák 4.50 frttól — 45 frtig.

**NAGY VÁLASZTÉK. Közismert olcsó áruk, melyek
minden versenyt kizárnak.**

WEISS M.

FIUME CORSO II. — TRIEST CORSO 9.

A legmodernebb manufaktúráruk úgy mint férfi- és női ruhaszövetek, fehérműek,
gyapotárak, selyem, bársony, kész fehérmű, nyakkendők, szalagok, csipkék és
fejdíszek eladása.

Szabott áruk!

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, **FIUME** palazzo „Adria“.
TELEFON 224.

szállít

minden a nyomdászatba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolesőbban.

ESEGUISCHE

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

Minden család pénzt takarít!!!

Nemzetközi keresk. ügynökség
Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.

Remek 6 szem. kávé- készlet minden szín- ben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem- kávé készlet minden szíjben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.			Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitúra csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászson csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvá- szon csak f. 4.15	30 rőfös vég jó mi- nőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rum- burgi vászon csak 5.60	30 rőfös vég I-ma rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon f. 9.45	50 rőfös vég rum- burgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhu- zatra csak f. 6.85	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I-ma ka- navász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.10	35 rőfös vég kanavász különleges- ség csak f. 6.40	Remek női ing vá- szonból, kézi himzés- sel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy valász- tékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56
Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22	Remek selyem Cloth paplan minden szín- ben csak f. 8.95	Remek Caschmir paplan minden szín- ben csak f. 8.55	Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszu és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszu 1 1/2 mtr szé- les csak f. 1.05

Karácsonyi
bevásárlási forrás.

MORAVEC K.

csemegekereskedése

☉ Fiume - Corso. ☉

Déli gyümölcsök, királydatolya,
mandorlati, malaga szőlő, finom li-
kőrök, pezsgő, cognac, konzervált,
gyümölcsök, csokoládé ezukor-
kák stb.

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmu-tár-
gyak és utazási cikkekben.

Használt és új bútorok

Értéke és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTÁRBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 fo-
rintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés	88	frt.
Fényes vagy matt márvánnyal	130	”
Altdeutsh matt	150	”

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet fiumei fiókja.

Ezennel bátorkodunk a t. cz. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Via
Ciotta 2. szám alatt fióközletet rendeztünk be, melynek vezetésével **Sándor Imre urat**
biztuk meg.

Naponta friss tejtermékek

ugymint: teavaj, tejfel, túró, továbbá méz és naponta friss teatojás, nemkülönben pasz-
törizált tej, tejhab és gyermektej állnak a t. cz. közönség rendelkezésére.

Poharanként való kimerése dietetikailag pastörizált tejnek.

Forró égövi (klímának ellenálló) **tej és tejfel dobozokban** hajók ellátására
nagyban és kicsinyben.

Szives pártfogást kér

a **Budapesti Tejszarnok Szövetkezet**
igazgatósága.

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

FÉRFI- ÉS FIURUHA-ÁRUHÁZ

CORSO 8. SZ. FIUME CORSO 8. SZ.

••••• MAGYARORSZÁGI KÖZPONT: ••••• ALAPITTATOTT 1845-BEN: HELYBEN 37 ÉV ÓTA ÁLL FENN. ••••• AUSZTRIAI KÖZPONT: •••••
BUDAPEST, MUZEUM-KÖRÜT 1. BÉCS, KÄRNTNERSTRASSE 19.

DIJVAL KITÜNTETVE A PÁRISI, BRÜSSELI, STETTINI ÉS ZÁGRÁBI KIÁLLÍTÁSOKON.

Ajánlja a n. é. közönségnek az új idényre
éppen most érkezett kész férfi- és fiú-
ruhákat dús választékban, legújabb divatu
és már ösmert szolid kivitelű utazó, utczai
és szalon-öltönyöket legolcsóbb és sza-
bott árban.

A mérték szerinti ruhák szöveteinek ki-
választása végett, a legdivatosabb bel- és
külföldi szövetekből gazdag minta-gyűjte-
mény áll a n. é. közönség rendelkezésére,
a mérték szerinti megrendelések gyorsan,
pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

A nem tetsző ruhákat, ha még hordva nem voltak,
— kicserélem, vagy pedig a pénzt visszaadom. —

„Adria“ magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME-NEWYORK

közvetlen összeköttetés Ejszak - Amerikával.

A „Cunard Line“ angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona
országai részére: „Adria“ m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek

Fiumétól Newyork-ig

Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

180 Korona

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Ultonia“ deczemb. 29.én - „Slavonia“

Január 12.én - „Pannonia“ Január 26.án

A **fiumei kivándorlási iroda** (Via Alessandrina) készséggel és
díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni
szándékosoknak szükségük van.